

71. БОГ ДА ГО БИЈЕ ДЕРВИШОТ

за Кузман Капидан

Крај: Тиквеш, Прждево
 Пеел: Ристо Кимов
 Роден: Прждево, 1898 год.
 Мелограф.: Ал. Линин

Лента бр.: 248/2
 Снимена: Прждево, Тиквеш
 27 октомври 1959 год.
 Мелограф.: Скопје, 26.05. 1964.

♩ = 260 (♩-ТТТТТ) Recitativ

ДЕ - - - - - БОГ ДА ГО БИ-ЈЕ ДЕР-(ДЕР)-ВИ-ШОТ,
 И ТИ - ЈА ЦР-НИ А - (А) РА - ПИ, И ТИ - ЈА МУ-РАТ
 ДЕ-(Е)-БРАН-СКИ, ГО-ЛЕМ ЈЕ ЗУ-ЛУМ ЧИ- НИ-ЛЕ. - - - - -

Де! Бог да го бије дервишот,
 и тија црни арапи,
 и тија Мурат Дебрански,
 голем је зулум чиниле.

иди им кажи да флезат,
 отвори оно вратата,
 тихо им веле, говоре:
 — Флевајте сега при бегот.

Де! А што ми беа Врбјани,
 сите чорбации селани,
 станале јонџи ке јодат,
 ке јодат града Јорида,
 бегот давија ке чинат,
 на таја бега, Целатбег,
 од таја гола дервиша,
 од тија црни арапи,
 и тија Мурат Дебрански.

Де! Навлегле јони фодаја,
 темен до земи дадоха,
 тихо му велат на бегот:
 — Дегиди бегу, Целатбег,
 ни сме до тебе дојдени.
 Бегот им веле, говоре:
 — Дилми сте дошле до мене,
 некоја мака имате,
 маката си ја кажите.

Де! Јотишле града Јорида,
 наслегол бегот во конак,
 качил се горе на диван,
 нашле си младо музирче,
 они го тихо питале,
 ти да го питаш Целатбег,
 при него ние да ојме.

Де! Голем си зулум имаме,
 от таја гола дервиша,
 и тија црни арапи,
 и тија Мурат Дебранче,
 селата ни расипаха,
 рајата узнемириха,
 старците сите исклаха.

Де! Бегот му веле, говоре,
 дегиди младо музирче,

Де! Није сме тебе дојдени,
 ти да ни туриш крксердар,

Линин, Александар. Тиквешки народни песни. Скопје: Мисла 1978

кркбуљукбаша да шета,
низ таја каза јоридска,
низ тија села рисјански,
селата да ји умире,
рајата да ни слободе,
кумити да ни исфака.

Де! Бегот им веле, говоре:
Дил ми сте дошле до мене,
јас ќе ви турам крксердар,
кркбуљукбаша да шета,
низ таја каза јоридска,
низ тија села рисјански,
селата ќе ви јумире,
крксердар вам ќе ви биде,
това бре Емин Рогушче.

Де! Рипнаја сите Врбјани,
текрет темене дадоха:
— Ног’ти години Целатбег,
Турчин Турчина не тера,
Емин кумити не фаќа.

Де! Ние сакаме крксердар,
кркбуљукбаша да биде,
това бре Кузман Капидан.

Де! На бегот харно не падна,
лели се бегот разлути,
извика младо музирче,
дотрча младо музирче,
бегот му веле, гојворе:
— Ти да настуриш чаршија,
па да го најдеш Кузмана,
Кузман да дојде при мене.

Де! Излезе младо музирче,
овдеја оно ондеја,
најде го оно Кузмана,
во таја ладна мејана,
при таја бела Петкана,
како си ручок ручаше,
рујно си вино пијеше,
мезе си јоно јадеше.

Де! Музирче веле гојворе:
— Дегиди Кузман Капидан

тебе те вика Целатбег,
да дојдеш Кузман на конак,
да дојдеш Кузман при него,
тебе те сакаат Врбјани,
сите чорбаџи селани.

Де! Му вели Кузман музирче:
— Ајде си ходи музирче,
да си го ручам ручекот,
да си дојадам мезето,
да си допијам чаштата,
сега ќе дојдам при него.

Де! Тргна си младо музирче,
тргна си јоно јотиде,
дојаде Кузман мезето,
доруча Кузман ручекот,
си ја допило чаштата,
стегнало пинџи **ремења**,
рипна на нози јуначки,
право си телли на конак,
ни сака кала ни чека,
рипнало Кузман прескочи,
цели си конак затресе,
тогаш се бегот јуплаши,
дали се конак урниса,
или се земја затресе.

Де! Дур да се рече изрече,
отвори Кузман вратата,
темен на бегот му стори,
право на столот седнало.

Де! Бегот му вели на Кузман;
— Дегиди Кузман Капидан,
дали си знаеш, не знаеш,
што оме те тебе викнале,
тебе те сакаат Врбјани,
сите чорбаџи селани,
ти да му бидеш крксердар,
комити да му изфаќаш.

Де! Кузман на бегот му вели:
— Дилми сте нашле мунасип,
јазе ќе бидам крксердар,
кркбуљукбаша да шетам,
низ таја каза јоридска,

низ тија села рисјански,
селата да ѝ умирам,
рајата да ја слободам,
кумити да ѝ исфаќам,
и јас ќе бидам крксердар.

Де! На бегот арно не падна,
тоги му вели на Кузман:
— Дегиди Кузман Капидан,
најди си двама зекили,
што ќе помпшат за тебе,
оти ќе бидиш крксердар.

Де! Лели се Кузман разлути,
и рипна на џози јуначки,
тоги му вели на бегот:
— Еве за мене ветилка.
Извади острата сабја.
Почула млада ан'ма,
потрча она ф одаја,
она му вели на бегот:
— Јас сум за Кузман ветилка,
со мојто машко детенце.

Де! Излезе Кузман ф чаршија,
најде го оно Митрето,
Митрето оно Каракаш,
тоги му Кузман гојворе:

— Дегиди Митре, бре фнуче,
збери си фнуче тајфата,
и јас ќе си зберам мојата,
мене ме сакат крксердар,
кркбуљукбаша да шетам,
низ таја каза јоридска,
низ тија села рисјански,
селата да му јумирам,
рајата да му слободам,
кумити да му исфаќам.

Де! Додека зберат тајфата,
дервишот јем је дочуло,
текран је дошло Врбјани,
поново зулум чинило,

старците сите врзало,
на патот уши пресеќло.

Де! Хабер му дошло на Кузман,
дервишот зулум направил,
тоги му веле на Митре:
— Деј гиди Митре, бре фнуче,
зошто сме живи ни сега,
дервишот зулум сторило,
у најбаш село Врбјани,
старците сите врзало,
на патот уши пресеќло.

Де! Тргнале јони јотишле,
јотишле в гора зелена,
на таја чешма шарена,
дека што мине дервишот,
и тија црни арапи,
и тија Мурат Дебрански.
Тогај му Кузман гојворе;
— Дегиди верна дружино,
собујте пинци ремења,
текрет се вије спремајте.

Де! Ставиле јони заседа,
ете го иде јозгора,
идат си црни арапи,
и тоја Мурат Дебрански.

Де! Кузман је вели дружина:
— Стегните пушки кремења,
дур не ќе чуе пушката,
да не се никуј излаже,
понапред рано да фрле.

Де! Фанале јони пусија,
пукнала пушка даљана,
право го пушка погоди,
погоди црни арапин,
рипнала гола дервиша,
прснала јона да бега,
право си тегли на Митре,
на тоја Митре Каракаш.
Кузман му викна на Митре:
— Држи се добро бре Митре,
дервишот иде на тебе,
дервишот куршум не фаќа.

Линин, Александар. Тиквешки народни песни. Скопје: Мисла 1978

Де! Викна се Митре провикна,
не бој се вујче, не бој се,
мене ме викат Митрето,
Митрето лели Каракаш,
имало златна петелка,
тури ја оно на фесот.
Пукнала пушка на Митре,
право го дервиш погоди,

паднал ми дервиш на земи,
прснала сета дружина,
прснала се јона разбегала.
Извади Кузман ножето,
пресече глава на дервиш,
пресече глава на харат,
и ја занесе ју Јорид.

Забелешка: Мелострофите се пеат како што следува
текстот.

Линин, Александар. Тиквешки народни песни. Скопје: Мисла 1978